

Mezőtúr Város Önkormányzata Képviselő-testülete

Ügyiratszám: 67/2025. (IV.24.)

Ügyintéző: Szendi Ilona

Telefonszám: (56) 551-909

Tárgy: Néhai Kósa János köztemetése

HATÁROZAT

Mezőtúr Város Önkormányzata Képviselő-testülete felügyeleti eljárás keretében, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 121.§ rendelkezései alapján **néhai Kósa János** (születési neve: Kósa János, születési helye, ideje: [REDACTED], anyja neve: [REDACTED]) volt [REDACTED] szám alatti lakos köztemetése ügyében Mezőtúr Város Polgármestere 2024. március 06. napján kelt TUR/159-13/2024. számú, valamint a 2024. március 27. napján kelt TUR/159-16/2024. számú határozatát megsemmisíti.

Mezőtúr Város Önkormányzat Képviselő-testülete felhívja a Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal Gazdálkodási és Adóügyi Osztályát, hogy **Kósa Ferencné** (születési neve: Andracsik Erzsébet, születési helye, ideje: [REDACTED], anyja neve: [REDACTED]) [REDACTED] szám alatti lakos részére a köztemetés befizetett összegét, **320.131 Ft-ot, azaz háromszázhúszezer-százharmincegy forintot** a határozat közlését követő **8 napon belül fizesse vissza.**

Az eljárás költség- és illetékmentes.

A határozat ellen a közléstől számított 30 napon belül az érdekeiben sérelmet szenvedő fél közigazgatási pert indíthat. A keresetlevelet a Debreceni Törvényszékhez címezve (4025 Debrecen, Széchenyi u. 9.), de Mezőtúr Város Önkormányzata Képviselő-testületéhez (5400 Mezőtúr, Kossuth Lajos tér 1.) – illetékmentesen - lehet benyújtani.

INDOKOLÁS

Néhai Kósa János (születési neve: Kósa János, születési helye, ideje: [REDACTED], anyja neve: [REDACTED]) volt [REDACTED] szám alatti lakos 2023. december 10. napján elhunyt.

Néhai Kósa János ügyében a Mezőtúri Kórház és Rendelőintézet (5400 Mezőtúr, Kossuth Lajos utca 9-11.) kérte 2024. január 08-án a köztemetés elrendelését, mivel a kórházban a temetésre köteles személy nem jelentkezett.

Az elhunyt gondnokság alatt állt, hivatásos gondnoka, Olajos Sándorné 2024. január 09. napján tett jegyzőkönyvi nyilatkozatában elmondta, hogy úgy tudja, az elhunytnak nincs gyermeke, házastársa, felmenői nem élnek. Testvére elhunyt, az ő házastársa, Kósa Ferencné cibakházi lakos, aki további információkkal szolgálhat. A hivatásos gondnok arról is tájékoztatást adott, hogy tudomása szerint a sógornő anyagi helyzete nem teszi lehetővé, hogy a temetésről gondoskodjon. Az elhunyt ugyan rendelkezett gyámhatósági folyószámlával, de a számlán lévő összeghez a haláleset után már nem lehet hozzáférni. Ezen okok miatt a hivatásos gondnok is a köztemetés elrendelését látta megfelelő intézkedésnek.

2024. január 10. napján kelt, TUR/159-4/2024. számú levélben tájékoztatással éltünk Kósa Ferencné (születési neve: Andracsik Erzsébet, születési helye, ideje: [REDACTED])

anyja neve: () szám alatti lakos részére a köztemetéssel kapcsolatban. Kósa Ferencné sógornő 2024. január 15. napján tett jegyzőkönyvi nyilatkozatot néhai Kósa János köztemetésével kapcsolatban. Az ügyfél elmondta, hogy Kósa János a sógora volt, az elhunyt férjének a testvére. Néhai Kósa Jánosnak házastársa, élettársa nem volt, gyermekei nem születtek, felmenői, testvérei nem élnek, a testvérek is gyermektelenül hunytak el. Kósa Ferencné nem tud gondoskodni a temetésről anyagi okok miatt. Kérte a köztemetés elrendelését, és vállalta ezen összeg visszafizetését, megtérítését. A hamvakat szeretné hazavinni, melyről külön nyilatkozatot tett.

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény (továbbiakban: Ttv.) 20. §-a kimondja, hogy:

„(1) A temetésről sorrendben a következők kötelesek gondoskodni:

- a) aki a temetést szerződésben vállalta;*
- b) akit arra az elhunyt végrendelete kötelez;*
- c) végintézkedés hiányában elhunyt temetéséről az elhalálozása előtt vele együtt élő házastársa vagy élettársa;*
- d) az elhunyt egyéb, közeli hozzátartozója a törvényes öröklés rendje szerint.*

(2) Ha temetésre kötelezett személy nincs, ismeretlen helyen tartózkodik vagy a kötelezettségét nem teljesíti, a temetésről az elhalálozás helye szerint illetékes települési önkormányzat (fővárosban a kerületi önkormányzat) polgármestere, illetve ha az elhalálozásra a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott területen kerül sor, a főpolgármester – jogszabályban meghatározott határidőn belül – gondoskodik.”

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (továbbiakban: Szt.) 48. § (1), (3) és (4) bekezdései szerint:

„(1) A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testülete - a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonegy napon belül - gondoskodik az elhunyt személy közöltségen történő eltemettetéséről, ha

- a) nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy*
- b) az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.”*

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III.27.) Kormányrendelet (továbbiakban: Vhr.) 34. §-a alapján:

„(1) A halálesetről való tudomásszerzést követően az eljáró szerv megvizsgálja, hogy van-e, illetőleg fellelhető-e az elhunyt személy eltemettetésére köteles személy [1999. évi XLIII. törvény 20. § (1) bek.].

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben megjelölt személy fellelhető, határidő tűzésével fel kell szólítani, hogy gondoskodjék az elhunyt személy eltemettetéséről.

(3) A köztemetés költsége magában foglalja az egészségügyi intézményben végzett halottkezelési tevékenység és a halottszállítás díját is.”

Mezőtúr Város Önkormányzata Képviselő-testületének a települési támogatásról szóló 21/2020. (VIII.27.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: Rendelet) 9. §-ban foglaltak szerint:

“Az önkormányzat az Szt. 48. §-ában meghatározott szabályok szerint gondoskodik az elhunyt személy közkölségén, - ha jogszabály másként nem rendelkezik – a településen szokásos legolcsóbb temetéssel történő eltemettetéséről.”

Az eljárás során megtett nyilatkozatok alapján a 2024. január 18. napján kelt, TUR/159-9/2024. számú határozattal elrendelésre került néhai Kósa János köztemetése. A döntés 2024. február 09. napján vált véglegessé.

A hamvasztást követően a 2024. március 06. napján kelt, TUR/159-13/2024. számú határozattal Kósa Ferencné – vállalása alapján - köteleztük a köztemetés költségeinek, összesen 320.131 Ft-nak a megfizetésére. A döntés 2024. március 27-én vált véglegessé.

Kósa Ferencné 2024. március 19. napján kérelmet nyújtott be a köztemetési költségek megtérítési kötelezettségének támogatása iránt, és részletfizetést kért a 320.131 Ft megfizetésére vonatkozóan.

A Rendelet 9.§-a értelmében

“a) A képviselő-testület az eltemettetésre köteles személyt a köztemetés költségeinek megtérítése alól mentesítheti, ha az eltemettetésre köteles személy családjában az egy főre jutó havi nettó átlag jövedelem nem éri el a szociális vetítési alap összegének két és félszeresét (71.250 Ft).

b) Az eltemettetésre köteles személy kérelmére a közkölségén történt temetés költségének részletekben történő megfizetése engedélyezhető a kötelezett szociális körülményeire tekintettel. A részletfizetés engedélyezésének maximális időtartama 12 hónap.

c) A köztemetési költségek megtérítési kötelezettségének támogatása iránti kérelmet a rendelet 9. melléklete szerinti formanyomtatványon kell benyújtani.”

A kérelemnek helyt adva, a 2024. március 27. napján kelt, TUR/159-16/2024. számú határozattal 12 havi részletfizetést engedélyeztünk Kósa Ferencné részére. A döntés 2024. április 23. napján vált véglegessé.

A Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal Gazdálkodási és Adóügyi Osztálya tájékoztatása alapján Kósa Ferencné a köztemetés teljes összegét visszafizette az Önkormányzat részére.

Kósa Ferencné képviseletében dr. Stern Sándor ügyvéd kérelmet terjesztett elő, miszerint jogtalannak tartja az ügyfele visszafizetésre való kötelezését. Ezt azzal indokolja, hogy Kósa Ferencné nem örökös néhai Kósa János hagyatéka ügyében. Kérte, hogy az Önkormányzat térítse vissza Kósa Ferencné részére az általa megfizetett 320.131 Ft-ot.

A jogi képviselő levelét követően beszerzésre került néhai Kósa János ügyében dr. Soós Ágnes mezőtúri közjegyző 54015/N/325/2024/19. számú jogerős hagyatékátadó végzése. A döntés értelmében néhai Kósa János örököse a Magyar Állam (képviseletében a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. jár el). A hagyatékátadó végzés indokolásából is az derül ki, hogy néhai Kósa János végintézkedés hátra hagyása nélkül, nőtlen családi állapotúként hunyt el, felmenői nem éltek a hagyaték megnyíltakor.

*A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) rendelkezései:
7:94. § [Hagyatéki tartozások]*

(1) Hagyatéki tartozások

a) az örökhagyó illő eltemetésének költségei;

b) a hagyaték megszerzésével, biztosításával és kezelésével járó szükséges költségek (a továbbiakban: hagyatéki költségek), valamint a hagyatéki eljárás költségei;

c) az örökhagyó tartozásai;

d) a kötelesrészen alapuló kötelezettségek;

e) a hagyományon és a meghagyáson alapuló kötelezettségek.

(2) A hagyatéki tartozásnak ezen a minőségén és fennállásán nem változtat, hogy a tartozás – az öröklés megnyílása előtt vagy azt követően – az örökös mint hitelező javára keletkezett.

7:95. § [A hagyatéki tartozások kielégítésének sorrendje]

(1) A hagyatéki tartozások sorrendje szerint előbb álló csoportba eső tartozások a kielégítés alkalmával megelőzik a hátrább álló csoportba soroltakat.

(2) Abban a csoportban, amelyben valamennyi tartozás teljes kielégítésére nincs lehetőség, kielégítésnek a követelések arányában van helye.

7:96. § [Felelősség a hagyatéki tartozásokért]

(1) Az örökös a hagyatéki tartozásokért a hagyaték tárgyaival és azok hasznaival felel a hitelezőknek. Ha a követelés érvényesítésekor a hagyaték tárgyai vagy hasznai nincsenek az örökös birtokában, az örökös öröksége erejéig egyéb vagyonával is felel.

A köztemetés költségeinek megtérítése tehát az örököst, a Magyar Államot terheli. Kósa Ferencné nem örökös, így nem kötelezhető a költségek megtérítésére.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL törvény (továbbiakban: Ákr.) 120. §

(1) bekezdése értelmében, ha a hatóság megállapítja, hogy a másodfokú hatóság, a felügyeleti szerv vagy a közigazgatási bíróság által el nem bírált döntése jogszabályt sért, a döntését annak közlésétől – a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény 5/A. §-ába ütköző esetben a büntetőügyben hozott határozat közlésétől – számított egy éven belül, legfeljebb egy ízben módosítja vagy visszavonja.

Jelen esetben a döntések közlésétől számított 1 év eltelt, így nincs lehetőség a saját hatáskörben történő döntéshozatalra.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése értelmében a köztemetéssel kapcsolatos feladat- és hatáskört a képviselő-testület a polgármesterre ruházta át.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. (továbbiakban: Mötv.)

142/A. § (2) bekezdése alapján, ha a képviselő-testület önkormányzati hatósági ügyben a hatáskörét átruházza, elbírálja a fellebbezést, valamint gyakorolja a másodfokú hatóság és a felügyeleti szerv feladat- és hatáskörét.

Az Ákr. 121. § (1) bekezdése alapján a felügyeleti szerv hivatalból megvizsgálhatja az ügyben eljáró hatóság eljárását, illetve döntését, és ennek alapján

a) megteszi a szükséges intézkedést a jogszabálysértő mulasztás felszámolására, illetve

b) gyakorolja a (2) bekezdésben szabályozott felügyeleti jogkört.

Az Ákr. 121.§ (2) bekezdése értelmében, ha a hatóság döntése jogszabályt sért, a felügyeleti szerv legfeljebb egy ízben – a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény 5/A. §-ába ütköző esetben a büntetőügyben hozott határozat közlésétől számított egy éven belül, a (3) bekezdésben meghatározott időtartamon túl is – azt megváltoztatja vagy megsemmisíti, és szükség esetén a döntést hozó hatóságot új eljárásra utasítja.

Az Ákr. 121. § (3) bekezdés d) pontja alapján a hatóság döntése nem változtatható meg és nem semmisíthető meg, ha a kötelezettséget megállapító döntés véglegessé válásától, vagy, ha az hosszabb, a teljesítési határidő utolsó napjától számított öt év eltelt.

Jelen esetben öt év még nem telt el a határozatok közlésétől, illetve a teljesítési határidőtől számítva, így a képviselő-testület, mint felügyeleti szerv döntést hozhat az ügygel kapcsolatban.

Kósa Ferencné köztemetés költségeinek megtérítésére vonatkozó határozat és a részletfizetést engedélyező határozat jogszabályt sért, mivel néhai Kósa János hagyatéka ügyében nem kötelezhető a temetési költségek megtérítésére. A jogerős hagyatékátadó végzés értelmében a Magyar Államtól, mint örököstől kérhető a költségek megtérítése. Tekintettel arra, hogy a hagyatékban több vagyontárgy (aktívum) is szerepel, melyek értéke meghaladja a tartozás összegét, az örökös köteles azt megtéríteni az Önkormányzat számára.

A fentiek alapján a Képviselő-testület rendelkezett a jogszabálysértő döntések megsemmisítéséről, és a befizetett összeg Kósa Ferencné részére történő visszafizetéséről.

Az Szt. 16. §-a szerint a szociális ügyben kezdeményezett, minden igazgatási eljárás költség- és illetékmentes.

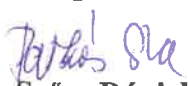
A jogorvoslathoz való jogot az Ákr. 112. § (1) bekezdése biztosítja. A közigazgatási perre vonatkozó rendelkezéseket az Ákr. 113. § (1) bekezdés a) pontja és a 114. § (1) bekezdése, valamint az Mötv. 142/A. § (2) bekezdése állapítja meg, miszerint, ha a képviselő-testület önkormányzati hatósági ügyben a hatáskörét átruházza, elbírálja a fellebbezést, valamint gyakorolja a másodfokú hatóság és – a (3) bekezdés szerinti kivételekkel – a felügyeleti szerv feladat- és hatáskörét. A hivatalból induló jogorvoslati eljárásokról az Ákr. 113. § (2) bekezdése, a felügyeleti eljárásról az Ákr. 121. § (1)-(4) bekezdései rendelkeznek. A felügyeleti eljárásban hozott döntés közigazgatási bíróság előtt támadható meg.

A közigazgatási perindítás határidejéről a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 39.§-a rendelkezik.

A Debreceni Törvényszék illetékességét a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról 2010. évi CLXXXIV. törvény 4. számú melléklet 3.2 pontja állapítja meg.

A Képviselő-testület az Mötv. 42.§ (2) bekezdés a) pontja alapján zárt ülésen hozta meg döntését.

Mezőtúr, 2025. április 24.

Szűcs Dániel
polgármester

dr. Enyedi Mihály
jegyző

A határozatról értesülnek:

1. Kósa Ferencné [REDACTED] szám alatti lakos
2. Dr. Stern Sándor ügyvéd 6600 Szentés, Tóth J. utca 2/a.
3. Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal Hatósági Osztály (helyben)
4. Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal Gazdálkodási és Adóügyi Osztály (helyben)
5. Irattár